

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w sprawie
upamiętnienia 80. rocznicy Tragedii
Górnośląskiej (druk nr 922)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu skierował w dniu 30 grudnia 2024 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 7 stycznia 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Komisja, zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu, przedstawia na żądanie wnioskodawcy następujący wniosek mniejszości:

po akapicie pierwszym dodać nowy akapit w brzmieniu:

„Była to kolejna odsłona tragicznych wydarzeń na Górnym Śląsku po wcześniejszych niemieckich nazistowskich zbrodniach dokonywanych od września 1939 roku.”.

– poseł **B. Foltyn**

Warszawa, dnia 7 stycznia 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Łukasz Ściebiorowski

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2025 r.

w sprawie upamiętnienia 80. rocznicy Tragedii Górnośląskiej

W styczniu 2025 roku mija 80 lat od wkroczenia na Górny Śląsk Armii Czerwonej i początku represji określanych współcześnie mianem Tragedii Górnośląskiej. Pierwszym jej aktem były zbrodnie popełnione na ludności cywilnej. Wkraczające do górnośląskich miejscowości oddziały czerwonoarmistów dopuszczały się masowych mordów, gwałtów i tortur. Wielu ludzi straciło życie, zdrowie lub było świadkami aktów przemocy. Do rangi symbolu urosły masakry dokonane w Miechowicach pod Bytomiem, gdzie zamordowano 380 osób, i podopolskich Boguszycach, gdzie zabito co najmniej 270 mieszkańców. Do tej pory nie udało się ustalić dokładnej liczby ofiar w skali całego regionu.

Rozpoczęły się masowe deportacje do obozów pracy w Związku Sowieckim, z których wielu wywiezionych nigdy nie wróciło do swoich domów. Liczbę deportowanych szacuje się na nie mniej niż 46 200 osób. Tragiczny był również los pozostawionych bez głównych żywicieli rodzin. Zbrodniom i represjom towarzyszyły masowe rabunki, podpalenia i zniszczenia mienia mieszkańców regionu. Jednocześnie demontowano infrastrukturę przemysłową i wywożono ją do Związku Sowieckiego.

Po zakończeniu działań wojennych prześladowania nie ustały. Komunistyczne władze Polski „ludowej”, które przejęły administrację nad regionem, kontynuowały represje wobec mieszkańców Górnego Śląska. Podejrzanych o „niewłaściwe” pochodzenie umieszczano w więzieniach i obozach pracy, prowadzonych przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego – m.in. w Świętochłowicach-Zgodzie, Mysłowicach i Łambinowicach. Osadzonych traktowano brutalnie. Panowały głód i choroby, które powodowały wysoką śmiertelność wśród uwięzionych. Represje Tragedii Górnośląskiej spowodowały tysiące ofiar.

Opisane zdarzenia w okresie Polski „ludowej” były wyrugowane ze sfery publicznej, ale przetrwały w pamięci prywatnej, a po 1989 roku zostały przywrócone pamięci zbiorowej i kartom historii.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 80. rocznicę Tragedii Górnośląskiej oddaje cześć pamięci represjonowanej ludności cywilnej. Wszystkim, którzy stracili życie i zdrowie, oraz tym, którzy byli prześladowani za trwanie w pamięci o tych wydarzeniach.